

**Қарағанды Мемлекеттік
Медицина Университеті**

**Акушерлік және гинекология
кафедрасы**

**Тақырыбы: Гинекологиядағы
тексеру әдістері**

Қарағанды 2014ж

Гинекологияда зерттеулер бөлінеді:

Арнайы (негізгі):

- Сұрау, жалпы тексеріс және анамнез жинау.
- Сыртқы жыныс мүшелерін қарау.
- Айнамен қарау.
- Бимануалды қынаптық тексеріс.
- Комбинирленген тік ішекті-қынапты-құрсақты тексеріс.

Қосымша:

- Бактериоскопия – тазалыққа жұғынды алу, гормонға қанғандылығына жұғынды алу, онкоцитологияға жұғынды алу.
- Функционалды диагностикалау тесті - «қарашық» және «папоротник» симптомды, базальды температураны өлшеу, қандағы гормонды радиоиммунологиялық әдіс.
- Жатыр қуысын зондтау – джатыр орналасуын, ұзындығын, субмукозды түйіннің, полиптің болуын және ауытқуды анықтау.

- Бактериологиялық зерттеу – жыныс жолдарынан патологиялық материалды егу (қынаптық бөлініс, етеккір қаны, артқы күмбез сұйықтығы, операциялық материал, яғни ірің, қан, тін).
- Эндометрияны биопсиялау (диагностикалық қырнау) - вакуум-аспирация немесе кюреткамен. Алынған материалды гистологиялық зерттеуге жіберіледі.
- Қынаптың артқы күмбезі арқылы құрсақ қуысын пункциялау.
- Артқы кольпотомия

Басқа да әдістер:

- УДЗ- кіші жамбас мүшелерінің эхографиясы.
- Кольпоскопия – 6-28-40 есе үлкейтіп көрсететін оптикалық құралмен визуалды тексеру.
- Гистероскопия – жатырдың ішкі қабырғасын (эндометрия) оптикалық құралмен визуалды тексеру (гистероскоп).
- Лапароскопия – құрсақ қуысын операциялық жағдайда оптикалық құралмен (лапароскоп) визуалды тексеру

- Кең көлемді құрсақ және кіші жамбас қуысын рентген суретіне түсіру.
- Гистеросальпингография – жатырды (hister), жатыр түтікшелерін (salpinx) рентгеноконтрасты тексеру
- Бас қаңқасы мен түрік ернеуінің Р-графиясы – ми және гипофиздің патологиясын анықтайды
- Компьютерлі томография.
- Лимфография, фистулография.
- Сүт бездерін пальпациялау және маммография.

Гинекологиялық науқастарды тексеру

- Жалпы қарау
- Жалпы анамнез
- Гинекологиялық анамнез
- Акушерлік анамнез
- шағымдары
- Сыртқы жыныс мүшелерін тексеру
- Ішкі жыныс мүшелерін тексеру
- Қынаптық тексеріс

Қосымша әдіс

- Бактериоскопия (жұғынды цитологиясы)
 - а) Қынапты тазалық дәрежесіне тексеру
 - б) Соз, трихомонозға жұғынды алу
 - в) онкоцитология
 - г) кольпоцитология

Функциональды диагностикалау тесті

а) базальды температураны өлшеу

б) шырышты тексеру

Қарашық феномені

Шырыштың созылу қасиеті

Папоротник феномені

Жатыр қуысын зондтау (дәрігер жасайды)

Көрсеткіш:

жатырдың орналасуын, қуысының ұзындығын, қабырға релефын анықтау

Қарсы көрсеткіш:

жеделе, жеделдеу қабыну аурулары, жатырлық және жатырдан тыс жүктілікке күдіктенгенде.

Биопсия -

жатыр мойны эрозиясынан,
полиптен, ісіктен, жарадан
тіндіалып гистологиялық тексеріс
жүргізу.

Қынаптың артқы күмбезі арқылы күрчсақ қуысын пункциялау

Көрсеткіш:

- а) кіші жамбас қуысында сұйықтыққа күдіктенгенде;
- б) клиникалық көрінісі анық емес жатырдан тыс жүктілік кезінде;
- в) аналық без рагы асцитпен асқынғанда күдіктенгенде;
- г) кольпотомия кезінде кесу орнын анықтау үшін;
- д) кіші жамбас қуысында сұйықтықты салыстырмалы диагностика жүргізгенде.

Кольпотомия

Көрсеткіш:

артқы жатырлық кеңістіктен
(Дугласова) абсцесстен ірің
немесе сұйықтықты көшіру

Басқа әдістер:

- **УДЗ (ультрадыбысты зерттеу)** – арнайы датчикі бар құралмен кіші жамбас қуысын тексеру, яғни патологияны анықтау.

Кольпоскопия —

- 4-30 есе ұлғайтып жарықпен оптикалық құралмен жатыр мойнының көп қабатты мен цилиндрлік эпителийдік жанасқан жерін, қынапты қарайтын (кольпоскоп) әдіс.

Гистероскопия —

- Оптикалық құрал арқылы жатырдың ішкі беткейін қарайтын әдіс (гистероскоп).

Лапароскопия —

- **Диагностикалық ақсатта кішкентай тесу арқылы іш қуысын эндоскопиялық зерттеу.**

Іш және кіші жамбас қуысын көлемді рентген суретіне түсіру

- гистеросальпингография алдында жасалады немесе контрастты зат арқылы іш және кіші жамбас қуысындағы ісіктерді анықтау (ЖІС, кальцинаттар, дермоидты киста).

Гистеросальпингография —

- Су рентген контраст арқылы жатыр және жатыр түтікшелерін тексеру

Басқа рентгенологиялық тексерістер:

- **Кіші жамбас қуысы компьютерлі томографиясы**
- **Лимфография**
- **Фистулография**

Сүт бездерін қарау және пальпациялау

- Қарау
- Пальпация
- Цитологиялық тексеру

Маммография— контрасты затсыз сүт бездерін рентген суретіне түсіру.

- **Қан тобын анықтау**
- **экспресс әдісімен резус-факторды анықтау**
- **резус-фактор бойынша қайшылыққа сынама жасау**